

A Kúria a dr. Tordai Ildikó ügyvéd által képviselt felperesnek - a dr. ... jogtanácsos által képviselt ... **Szakszervezete** alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetésének megállapítása iránti perében a Fővárosi Munkaügyi Bíróságon 22.M.1208/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.634.951/2012/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.634.951/2012/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 50.000,- Ft (ötvenezer forint) és 13.500,- Ft (tizenháromezer-öt száz forint) áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a felperes 2008. szeptember 1-től az alperes szakszervezetnél határozott idejű munkaviszonyban választott tisztségviselőként alelnöki munkakört töltött be. A megválasztására határozott időre, a következő tisztújító kongresszusig került sor.

Az alperes ... Vezetősége 2010. február 20. napjára összehívta a XIX. Kongresszust és javasolta napirendre tűzni a felperes alelnöki tisztségből való visszahívását. Az ... Vezetőség 2010. január 25-én kelt „Előterjesztés”-e részletezte a felperes tevékenységével kapcsolatban az Elnökség által tapasztaltakat, valamint az Elnökség döntését a visszahívás kezdeményezésére. Az Előterjesztésbe foglaltak szerint „az Elnökség fent leírt indokainak figyelembevételével az ... Vezetőség azt javasolja a Kongresszusnak, hogy a választott tisztség betöltését lehetetlenné tevő - a PSZ Alapszabályában és az SZMSZ-ében leírtakkal ellentétes, a választott tisztségviselőkkel, testületekkel együttműködési készség hiánya - összeférhetetlen magatartása miatt **felperest** alelnöki tisztségéből hívja vissza. A visszahívással az alelnöki tisztsége ellátására létesített, főfoglalkozású határozott

idejű munkaviszonya a visszahívás időpontjával megszűnik". Az előterjesztést valamennyi kongresszusi küldött, így a felperes is megkapta.

A Kongresszus 2010. február 20-i ülésén meghozott 22/2010. számú határozatával a felperest alelnöki tisztségéből visszahívta. A határozat alapján a munkáltatói jogkört gyakorló elnökség nevében az egyik elnökségi tag tájékoztatta a felperest, miszerint „a ... **Szakszervezete** 2010. február 20. napjára összehívott XIX. Kongresszusa az alelnöki tisztségéből visszahívta, így a szervezetben az alelnöki tisztség betöltésére létesített főfoglalkozású, határozott idejű munkaviszonya 2010. február 20. napjával megszűnt". A felperes keresetében elsődlegesen annak a megállapítását kérte, hogy a munkaviszonya megszüntetésére a Kongresszusnak nem volt hatásköre, ezért a visszahívásáról szóló kongresszusi döntés semmis. Másodlagosan annak megállapítását kérte, hogy jogellenesen került megszüntetésre a munkaviszonya. A perben mindvégig hivatkozott az Mt. 87. § (2) bekezdése, 88. § (1) bekezdése, illetve 88. § (2) bekezdése, valamint az Mt. 96. §-ában foglaltak megsértésére.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 22.M.1208/2010/29. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.

A munkaügyi bíróság ítélete indokolásában kiemelte, hogy a visszahívással a felperes munkaviszonya megszűnt, ugyanakkor a 2010. február 20-i kongresszusi határozat, mint társadalmi szervezet határozata törvényességének felülvizsgálatára hatáskörrel nem rendelkezik, a munkaügyi perben kizárólag abban a kérdésben dönthet, hogy a felperesi munkaviszony megszüntetése megfelelt-e a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (Mt.) rendelkezéseinek.

A munkaügyi bíróság az ... Vezetőség 2010. január 25-én kelt „Előterjesztését” annak tartalma alapján rendkívüli felmondásnak fogadta el és az e körben lefolytatott részletes bizonyítási eljárás eredményeként levont jogkövetkeztetése szerint az jogszerű volt, az alperes az Mt. rendelkezéseinek betartása mellett számolta fel a felperes határozott idejű munkaviszonyát, ezért az Mt. 88. § (2) bekezdése, illetve az Mt. 100. §-a szerinti jogkövetkezmények alkalmazására lehetőség nem volt.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 51.Mf.634.951/2012/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 4.668.000,- Ft munkabért és annak 2010. február 21-től kifizetésig járó törvényes késedelmi kamatát.

A másodfokú bíróság ítélete indokolásában hangsúlyozta, miszerint a

felperes ugyan több alkalommal módosította a keresetét, de a 2012. április 6-án kelt utolsó keresetmódosításában amellett, hogy fenntartotta a korábbi kereseti kérelmeit, azt a határozott kereseti kérelmet terjesztette elő, hogy az Mt. 88. § (2) bekezdése alapján vagylagosan kérte az alperest kötelezni az egy évi átlagkeresete megfizetésére. Az alperes érdemi ellenkérelme alapján a munkaügyi bíróság tévesen az eljárás tárgyaként munkáltatói rendkívüli felmondást vizsgált és erre vonatkozóan állapított meg tényállást és hozott érdemi döntést.

A másodfokú bíróság az Alapszabályt értelmezve megállapította, hogy a felperes a tisztségéből a Kongresszus által visszahívható volt, a munkáltatói jogokat a Kongresszus gyakorolta. Az Elnökség az országos tisztségviselők esetében csak a megválasztásukat és a felmentésüket meghaladóan gyakorolhatott munkáltatói jogokat. Minthogy a 2010. február 20-án hozott kongresszusi határozatok érvényesek, az alperes jogszerűen járt el, amikor a munkáltatói jogkörgyakorló Kongresszus döntésének megfelelően tájékoztatta a felperest arról, hogy a visszahívással a munkaviszonya megszűnt, amely tájékoztatás nem minősül munkáltatói intézkedésnek, megfelel az Mt. 88. § (2) bekezdésében foglaltaknak, ugyanakkor az alperes elmulasztotta e rendelkezés szerint megfizetni a felperesnek egy évi átlagkeresetét, ezért erre irányuló igénye megalapozott volt.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a munkaügyi bíróság ítéletének helybenhagyását, másodlagosan a másodfokon eljáró bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára való utasítását kérte.

Érvelése szerint iratellenesen egészítette ki a másodfokú bíróság a tényállást, mert rendkívüli felmondás esetén nincs lehetőség az Mt. 88. § (2) bekezdésének alkalmazására. Az alperes sérelmezte, miszerint e rendelkezés alkalmazására nézve a felperes határozott keresetet nem terjesztett elő, csupán a munkaviszonya jogellenes megszüntetésének megállapítása esetére kérte vagylagosan az Mt. 88. § (2) bekezdése, vagy a 100. §-a alkalmazását, a fellebbezésében is csak a rendkívüli felmondás megállapítását támadta és említést sem tett az Mt. 88. § (2) bekezdésében foglaltak alkalmazásának elmulasztásáról.

Az alperes a Pp. 221. §-ának megsértését panaszolta, mert a másodfokú bíróság nem adta indokát annak, hogy a munkaügyi bíróság által jogszerűnek ítélt rendkívüli felmondás miért nem állapítható meg. Hangsúlyozta, miszerint az Mt. 88. § (2) bekezdése kizárólag akkor alkalmazható, amennyiben a határozott idejű munkaviszony megszüntetésének az Mt. 88. § (1) bekezdésében meghatározott okai közül egyik sem állapítható meg. A perbeli esetben viszont - az alperes rendkívüli felmondására tekintettel - az Mt. 88. § (2)

bekezdésének alkalmazása kizárt.

Az alperes azt is sérelmezte, hogy a jogerős ítélet alapján nem lehet tudni, hogy a felperesnek munkabér jogcímén megítélt 4.668.000,- Ft milyen összegű havi munkabér alapján került megállapításra, nem történt rendelkezés arról, hogy ez az összeg bruttó, vagy nettó, továbbá amennyiben az Mt. 88. § (2) bekezdése alkalmazható is lenne, úgy a felperes nem az egy évi munkabérére, hanem átlagkeresetére lenne jogosult.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes az alperesi szakszervezet alelnöki tisztségét és ebből eredő munkáját határozott idejű munkaszerződés alapján látta el, ezért az alelnöki tisztségből való visszahívása az eljáró bíróságok egyező megállapítása szerint a munkaviszonyát is megszüntette. A perben a felperes keresete alapján ezért mindenekelőtt abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a felperes munkaviszonya munkajogilag milyen módon szűnt meg. A munkaviszony megszüntethetősége lehetséges eseteit rögzítő - attól érvényes eltérést nem megengedő - Mt. 87. § (1) bekezdésében felsoroltak közül - próbaidő kikötése és a felek megállapodása hiányában, valamint a határozott idejű munkaviszonyra tekintettel a rendes felmondás kizártságára tekintettel - az adott esetben a munkaviszony megszüntetésének csupán a rendkívüli felmondással, valamint az e) pontban szabályozott, „88. § (2) bekezdésében meghatározottak szerinti” módja jöhet számításba.

Az eljáró bíróságok azt egyezően állapították meg, miszerint a felperes munkaviszonya az alperesnél 2010. február 20-án szűnt meg. Az a kérdés pedig nem volt vitatott a perben, hogy a munkaviszony a munkaszerződésben kikötött határozott idő leteltét megelőzően került az alperes által felszámolásra. Ugyanakkor az eljáró bíróságok eltérő jogkövetkeztetést vontak le a felperesi munkaviszony-megszüntetés módjára. A munkaügyi bíróság elfogadta az alperes érvelését, miszerint a felperes munkaviszonya rendkívüli felmondással szűnt meg, míg a másodfokú bíróság szerint az Mt. 88. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint, amely jogerős ítéleti megállapítás helytálló és jogszerű.

Ténykérdés ugyanis, hogy a peres iratok között a munkáltatói jogkörgyakorlótól származó, felperessel közölt a munkaviszonyt 2010. február 20-ai hatállyal megszüntető rendkívüli felmondás

nincs, arra az alperes csupán a perben hivatkozott.

Tévedett ezért a munkaügyi bíróság, amikor az alperes ... Vezetősége által a kongresszusi küldöttek számára, a tényleges visszahívást mintegy 4 héttel megelőzően elkészített, 2010. január 25-ei „Előterjesztést” - az abban foglalt indokokat vizsgálva - ekként értékelte. A Kongresszus döntését megelőzően, nem a munkáltatói jogkörgyakorlótól származó olyan irat, amely ugyan a felperesről szólt, de nem kizárólag ő volt a címzettje, a felperesi munkaviszonyt megszüntető hatállyal nem bírt. Annak pedig munkajogilag nincs jelentősége, hogy ténylegesen milyen indokok alapján hozta meg a Kongresszus a határozatát, mert írásba foglalt, felperessel közölt indokokat nem tartalmazott sem a Kongresszus határozata, sem az Elnökség munkaviszony megszűnéséről szóló tájékoztatója, azokban utalás sem történt a 2010. január 25-ei előterjesztésben foglaltak szerinti indokokra. Következésképpen érvényes, azaz munkáltatói jogkörgyakorlótól származó, az Mt. 87. § (2) bekezdése szerint írásba foglalt és az Mt. 89. § (2) bekezdésében előírtak szerint megindokolt, felperessel közölt azonnali hatályú munkáltatói intézkedés hiányában a felperes határozott idejű munkaviszonya kizárólag az Mt. 88. § (2) bekezdésében foglaltak szerint szűnhetett meg.

Az előbbiekre tekintettel kellett a felperes keresetét értelmezni. Jóllehet a felperes a perben a munkaviszonya jogellenes megszüntetésének megállapítását kérte, de mindvégig hivatkozott az Mt. 88. § (2) bekezdésében foglaltakra, már a keresetlevelében is. Nincs jelentősége annak, hogy az Mt. 88. § (2) bekezdése szerint járó összeget a jogellenesség jogkövetkezményeként, vagy önálló igényként érvényesítette, mert a keresete megállapíthatóan mindvégig a munkaviszonya megszüntetésével összefüggő igényként került előterjesztésre, melyet a másodfokú bíróság a peres iratok alapján helyesen tárt fel.

A munkaügyi bíróság - az alperes által fellebbezéssel nem támadott - ítéletének tényállása tartalmazza, hogy a felperes munkaszerződés szerinti havi bruttó személyi alapbére 389.000,- Ft volt. (Elsőfokú ítélet 1. oldal) Minthogy a felperes felülvizsgálati kérelmet, csatlakozó felülvizsgálati kérelmet nem terjesztett elő, a felülvizsgálat tárgyát nem képezhette, hogy ez az összeg megfelelt-e a felperes átlagkeresetének, amelynek összege a személyi alapbér összegénél kevesebb nem lehetett. Megalapozatlan e körben az alperes felülvizsgálati kérelme, mivel $12 \times 389.000,- \text{ Ft} = 4.668.000,- \text{ Ft}$, azaz a jogerős ítéletben foglalt alperesi marasztalásnak megfelelő összeg.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet - jogszabálysértés hiányában - a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes alperest kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdésének alkalmazásával a felperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, míg a felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2013. október 16.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Szolnokiné
Dr. Csernay Krisztina s.k. bíró, Sipőczné Dr. Tánczos Rita s.k.
bíró

A kiadmány hitelélül:

kúriai tisztviselő